

תקנות החשמל (מיתקני חשמל בבריכה במתח שאינו עולה על מתח נמוך),

התשס"ג - 2003

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13 לחוק החשמל התשי"ד-1954¹ (להלן החוק), ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת לפי סעיף 48(א) לחוק יסוד: הממשלה² וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' - פרשנות

1. **הגדרות** .1 בתקנות אלה -
- "**הארקת השיטה**" - הארקה במתכוון של נקודה אחת לפחות של אחד ממוליכי שיטת האספקה;
- "**אזור 0**" - החלל בפנים בריכה, לרבות גומחות נגישות בדפנותיה, עד לגובה שפת הבריכה במפלס העליון ממנו גולשים המים החוצה כמתואר באיורים 1 עד 4 שבתוספת;
- "**אזור 1**" - החלל בגובה 2.5 מטרים מעל לכל אחד מאלה:
- (1) אזור 0;
- (2) רצועת שטח ברוחב 2 מטרים מסביב לשפת הבריכה;
- (3) מגדלי קפיצה, מקפצות ומגלשות לרבות רצועת שטח ברוחב 1.5 מטרים מסביב להם; גובה החלל יימדד מהמפלס שבו עשויים להימצא בני אדם כמתואר באיורים מס' 1 עד 4 שבתוספת;
- "**אזור 2**" - החלל בגובה 2.5 מטרים מעל לרצועת שטח ברוחב 1.5 מטרים מגבול אזור 1; גובה החלל יימדד מהמפלס שבו עשויים להימצא בני אדם כמתואר באיורים מס' 1 עד 4 שבתוספת;
- "**אחראי**" - אחראי על תפעול הבריכה;
- "**בידוד**" - חומר שמוליכותו החשמלית היא קטנה למעשה;
- "**בריכה**" - בריכת שחיה, בריכת נוי, מזרקה, בריכת מרפא וכיוצא באלה, לרבות אזור 0, אזור 1, ואזור 2 שבהן;
- "**גוף חימום**" - ציוד המיועד לצורכי חימום;
- "**דרגת הגנה IP**" - "XXX" - דרגת הגנה כמשמעותה בת"י 981;
- "**הארקת יסוד**" - מערכת הכוללת אלקטרודת הארקת יסוד, טבעת גישור, פס השוואת פוטנציאלים ומוליך הארקה המחובר בין

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 190

² ס"ח התשנ"ב, 214

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348

הטבעת לבין הפס האמורים ;	"הפרד מגן"-
אמצעי הגנה בפני חשמול המאופין על ידי העדר הארקת השיטה וזינה בו זמנית של מכשיר אחד בלבד ;	"זרם דלף"-
זרם הדולף דרך בידוד או על פניו ;	"זרם העמסת יתר"-
זרם יתר במעגל שאין בו תקלה והנגרם על ידי העמסת יתר ;	"זרם חילופין" -
זרם שהמשרעת שלו משתנה לפי תדר הרשת ;	"זרם ישר" -
זרם שהמשרעת שלו אינה משתנה בזמן ושיעור תכולת האדוות שבו אינו עולה על 10 אחוזים ;	"זרם יתר"-
זרם העולה על הזרם הנומינלי ; זרם יתר יכול שיהיה זרם העמסת יתר או זרם קצר ;	"זרם נומינלי"-
זרם אשר עבורו תוכנן הציוד ;	"זרם קצר"-
זרם יתר המופיע כתוצאה מקצר ;	"חי"-
מצב של מוליך כשהוא מחובר למקור של מתח חשמלי באופן גלווני או השראתי או כשהוא טעון חשמל ;	"טבעת גישור"-
טבעת מתכתית המגשרת בין חלקי אלקטרודת הארקת יסוד והיא חלק ממנה ;	"כבל עילי"-
כבל התלוי על תיל נושא או הכולל בתוכו תיל נושא ;	"לוח חשמל"-
מסד והציוד המורכב עליו לפיקוד ולפיקוח על המיתקן ;	"מבדד"-
אבזר העשוי מחומר בידוד הנועד לחיזוק ונשיאה מכניים של רשת ;	"מבטח"-
אבזר הגנה להפסקה אוטומטית של זרם יתר במעגל או קו ; מבטח יכול שיהיה נתיך או מפסק אוטומטי ;	"מובל" -
התקן הנושא או העוטף מוליך או כבל ;	"מוליך" -
גוף המיועד להעברת זרם חשמלי ;	"מוליך השוואת פוטנציאלים"-
מוליך המחבר את השירותים המתכתיים הלא חשמליים של המבנה אל פס השוואת פוטנציאלים או אל פס הארקה ;	"מזרקה"-
בריכת מים המיועדת למטרות נוי כמתואר באיור 4 שבתוספת ;	"מיתקן"-
מיתקן חשמלי כהגדרתו בחוק ;	"מעגל"-
מספר מוליכים, על אבזריהם, המוגנים באמצעות מבטח משותף ;	"מערכת השוואת פוטנציאלים"-
חיבור גלווני בין מכשירים, חלקי מכשירים או חלקי מבנה מתכתיים אל פס השוואת פוטנציאלים ראשי ;	"מפסק מגן" -
מפסק המיועד לנתק אוטומטית מיתקן המוגן על ידו ממקור הזינה, במקרה של הופעת זרם דלף לאדמה ;	"מפעיל"-
אדם שהודרך על ידי האחראי בדבר הוראות הבטיחות ותפעול הבריכה ;	

גנרטור, שנאי, ממיר, מיישר זרם, תא ראשוני או מצבר, הכל לפי עניין;	"מקור זינה"
מתח השורר בין שני מוליכים באותה שיטת אספקה, שאינו עולה על -	"מתח בטיחות נמוך מאד" (Safety extra) Low Voltage - "(SELV"
(1) 12 וולט בזרם חילופין;	"מתח נמוך"
(2) 30 וולט בזרם ישר;	"פס השוואת פוטנציאלים"
מתח העולה על 50 וולט בזרם חילופין או 120 וולט בזרם ישר ואינו עולה על 1000 וולט בזרם חילופין או 1500 וולט בזרם ישר בין שני מוליכים כלשהם באותה שיטת אספקה, זולת אם נאמר אחרת בתקנות אלה;	"פס השוואת פוטנציאלים ראשי"
פס שאליו מתחברים מוליכי הארקה ומוליכי חיבור; פס זה יכול לשמש גם כפס הארקה;	"ציוד"
פס השוואת פוטנציאלים שמחובר ישירות להארקת יסוד;	"ציוד ייעודי"
פריטים המהווים חלק ממיתקן;	"ציוד מיתוג"
ציוד השייך למיתקנים בבריכות, כגון משאבות ופילטרים מיוחדים;	"קופסת הסתעפות"
ציוד המיועד להפעלת ציוד או ניתוקו ממקור זינה;	"רשת"
קופסה המיועדת לחיבורים בין מוליכים המותקנים במובל, או המשמשת אמצעי חיבור בין קטעי מערכת מובלים, להשחלת מוליכים או להטיית התוואי המובל;	"שיטת אספקה"
מערכת מוליכים המותקנים על מבדדים, או כבל עילי, שחלקו יכול להיות תת-קרקעי או צרור מוליכי רשת אווירית מבודדת ואבזרים הקשורים בפעולתם, לרבות החיבור למבנה עד להדקי הכניסה למבטח שבכניסה למבנה;	"תיל"
אספקת חשמל המאופיינת על ידי סוג הזרם, התדר, מספר המוליכים והמתחים בין המוליכים ובין המוליכים לאדמה, וצורת חיבור נקודת הכוכב או התווך להארקה;	"תיל נושא"
רכיב מתכתי יחיד בעל חתך עגול;	"תקן"
תיל עשוי מתכת או חומר אחר שווה ערך מבחינה מכנית למתכת מרופה לפי ת"י 65 "מוליכים בכבלים מבודדים";	
תקן ישראלי (ת"י) כהגדרתו בסעיף 6(א) לחוק התקנים, התשי"ג - 1953 ⁴ או תקן רשמי כהגדרתו בסעיף 8(א) לחוק האמור, שכולם הופקדו לעיון הציבור בספריית מכון התקנים, רח' חיים לבנון, 42 תל אביב ובמרכז המידע של חברת החשמל לישראל בע"מ, אתר תחנת הכח, חיפה, או תקן אחר שאישר המנהל.	

פרק ב' - מניעת חשמול

2. **הגנות בפני חשמול**
- מיתקן בבריכה יותקן ויוגן לפי הוראות אלה:
- (1) באזור 0 ובאזור 1 -
- (א) יוזן המיתקן במתח בטיחות נמוך מאד (SELV), ובלבד שמקור הזינה ימוקם מחוץ לאזורים האמורים.
- (ב) יוגן הציוד בהתאם לאחת הדרישות שלהלן:
- (1) הגנה בפני מגע בחלק חי באמצעות כיסויים בעלי דרגת הגנה IP 2X;
- (2) בידוד העומד במתח של 500 וולט בזרם חילופין, למשך 60 שניות לפחות.
- (2) באזור 2 -
- (א) יוזן המיתקן במתח בטיחות נמוך מאד (SELV) והציוד יוגן כנדרש בפסקה (1);
- (ב) כל מעגל סופי יוגן באמצעות מפסק מגן, בפני זרם דלף העולה על 0.030 אמפר;
- (ג) הציוד יוזן בהפרד מגן כנדרש בתקנות החשמל (הארקות ואמצעי הגנה בפני חשמול במתח שאינו עולה על 1000 וולט), התשנ"א - 1991⁵; השימוש בציוד המוזן בהפרד מגן מותר רק כשאינ בני אדם בבריכה;
- (3) מקור זינה למתח בטיחות נמוך מאד (SELV) או להפרד מגן ימוקם מחוץ לאזור 0, אזור 1 ואזור 2.
3. **השוואת פוטנציאלים**
- (א) בבריכה העשויה בטון מזוין או מתכת יחולו הוראות תקנות החשמל (הארקות יסוד), התשמ"א-1981⁶ והיא תצוייד בפס השוואת פוטנציאלים.
- (ב) במשטחים מחומר מוליך או בטון הנמצאים בתחום אזור 1 תונח רשת מתכתית אשר תחובר למערכת השוואת פוטנציאלים.
- (ג) כל חלק מתכתי נגיש של הבריכה ושל המיתקן הנמצא באזור 0, באזור 1 או באזור 2 יחובר באופן גלווני למערכת השוואת פוטנציאלים.
4. **דוכן משקאות או מאכלים**
- (א) לא ימוקם דוכן למשקאות או למאכלים הכולל ציוד באזור 0 או באזור 1.
- (ב) באזור 2 יכול שימוקם דוכן משקאות או מאכלים הכולל ציוד, ובלבד שציוד זה יימצא במרחק העולה על 2 מטרים מהקו החיצוני

⁵ ק"ת התשנ"א, עמ' 1082

⁶ ק"ת התשמ"א, עמ' 1504

של הדלפק שאליו יש גישה לקהל.

פרק ג' - מובל במיתקן

5. **מובל באזור 0 או 1**
לא ימוקם מובל המשמש לתיול חשמלי באזור 0 או באזור 1, אלא אם כן הוא מזין ציוד הנמצא באותו אזור או שהוא מותקן בקיר כשמעליו שכבת בטון בעובי 5 ס"מ לפחות.
6. **מובל מתכתי**
מובל מתכתי המותקן באזור 0, באזור 1 או באזור 2 יחובר באופן גלווני למוליך השוואת הפוטנציאלים (PE), אלא אם כן מעליו שכבת בטון בעובי 5 ס"מ לפחות.
7. **קופסת הסתעפות**
(א) קופסת הסתעפות במערכת מובל לא תמוקם באזור 0.
(ב) מותר למקם קופסת הסתעפות במערכת מובל באזור 1, ובלבד שהיא משמשת מעגל במתח בטיחות נמוך מאד (SELV) הממוקם באזור 0 או באזור 1.

פרק ד' - ציוד במיתקן

8. **לוח חשמל ציוד מיתוג ובתי תקע**
(א) לא ימוקמו לוח חשמל, ציוד מיתוג ובתי תקע באזור 0 או באזור 1.
(ב) באזור 2 -
(1) מותר להתקין לוח חשמל, מפסק ובית תקע במעגלים המוגנים כאמור בתקנה 2(2);
(2) במעגל המוגן בשיטת הפרד מגן לא יותקן יותר מבית תקע אחד; בית התקע האמור יהיה ללא חיבור לארקה;
(3) מותר להתקין בתי תקע, ובלבד שיהיו מסוג תעשייתי בהתאם לתקן הישראלי ת"י 1109 - "תקעים ובתי תקע ומערכות חיבור לשימוש בתעשייה".
9. **תאורה תת מימית**
(א) גופי תאורה הטבולים במים או הבאים במגע ישיר עם מים יתאימו לדרישות תקן ישראלי ת"י 20 חלק 2.18 - "מנורות: מנורות לבריכות שחיה ולשימושים דומים", ויוזנו כאמור בתקנה 2(1)(א).

(ב) גופי תאורה תת-מימית הממוקמים מאחורי אשנבים אטומים למים ואשר הגישה אליהם אפשרית רק ממנהרה או מתעלה שמחוץ למים, יוזנו ממעגלים המוגנים כמפורט בתקנה 2(2); מיתקני התאורה יתוכננו ויבוצעו כך שלא תהיה אפשרות של גישה אליהם מהבריכה וכן שלא ייווצר מגע בין חלק חשמלי לבין מסגרת האשנב.

10. לא ימוקמו עמודי תאורה באזור 0, באזור 1 או באזור 2. **עמודי תאורה**
11. מכשירים חשמליים אוטומטיים להנפקת מאכלים או משקאות חמים או קרים לא ימוקמו באזור 0, באזור 1 או באזור 2. **מכשירי חשמל**
12. גוף חימום קבוע הממוקם באזור 0 או באזור 1 יוזן באחת השיטות שלהלן בהתקנה קבועה : **גוף חימום**
- (1) מתח בטיחות נמוך מאד (SELV);
- (2) על אף האמור בתקנה 2(1), במתח נמוך, ובלבד שנתקיימו כל אלה :
(א) המעגל יוגן באמצעות מפסק מגן הפועל בזרם דלף לאדמה שאינו עולה על 0.030 אמפר ;
(ב) סביב גוף החימום יותקן מעטה מתכתי המחובר באופן גלויני לפס השוואת הפוטנציאלים.
13. (א) על אף האמור בתקנה 2(1), יכול אדם להשתמש בציוד ייעודי המוזן במתח נמוך באזור 0, ובלבד שאין בני אדם באזור 0 או באזור 1 ;
הציוד יוזן באמצעות בית תקע המוזן ממעגל שמוגן באמצעות מפסק מגן הפועל בזרם דלף לאדמה שאינו עולה על 0.030 אמפר.
(ב) האחראי יפיץ לכל המפעילים נוסח של הוראות בטיחות הקיימות בתקנות אלה, בדבר איסור הפעלת הציוד האמור בתקנת משנה (א) כאשר נמצאים בני אדם באזור 0 או באזור 1, למעט המפעילים.
(ג) בקרבת בית תקע המיועד לזינת ציוד כאמור בתקנת משנה (א) יותקן שלט קריא ובר-קיימא בנוסח : "סכנה : אין להפעיל את הציוד בבריכה כאשר בני אדם נמצאים בה או בקרבתה".
14. על אף האמור בתקנה 2(1), יכול שבאזור 1 יותקן ציוד ייעודי הניזון במתח נמוך, כגון משאבת סחרור (גיקוזי) או מסנן, ובלבד שיתקיימו תנאים מצטברים כדלקמן : **ציוד ייעודי לבריכה**
- (1) הציוד מותקן בתוך גומחה או מבנה בעל חוזק מכני מזערי של IP xxx לפי ת"י 981 ;
- (2) הגישה לגומחה או למבנה היא דרך דלת בעלת אמצעי נעילה מתאים, שפתיחתה תגרום להפסקת הזינה של הציוד ;

- (3) מערך אספקת החשמל לציוד האמור יהיה במבנה סוג II כמוגדר בתקן ישראלי ת"י 900 - "בטיחות מכשירי חשמל לשימוש ביתי ולשימושים דומים : דרישות כלליות";
- (4) הציוד יהיה בדרגת הגנה IP 55X לפחות ;
- (5) הציוד יוזן ממעגל בהתאם לאמור בתקנה 2(2)(ב) ו- (ג).

פרק ה' - הוראות שונות

15.	התאמתו של מיתקן בבריכה לדרישות תקנות אלה תיבדק טרם הפעלתו הראשונה, ואחת לשש שנים לאחר הפעלתו.	בדיקת המתקן
16.	תחילתן של תקנות אלה ששה חודשים מיום פרסומן, אך מותר לפעול לפיהן מיום פרסומן.	תחילה
17.	תקנות אלה יחולו על כל מיתקן שיוקן בבריכה לאחר תחילתן.	תחולה
18.	מיתקן הקיים בבריכה ערב תחילתן של תקנות אלה יותאם לדרישות התקנות תוך חמש שנים מיום תחילתן.	הוראת מעבר

אפרים איתם
שר התשתיות הלאומיות

תשבט השס"ג (12 בינואר 2003)

התקנות המפורסמות באתר זה הינן ציטוט של התקנות כפי שפורסמו ברשומות" בכל מקרה של סתירה בין נוסח התקנות המופיע באתר לבין הרשומות, הנוסח הקובע הינו זה המופיע ברשומות "מדינת ישראל לא תישא באחריות לכל נזק שנגרם למשתמש או לכל צד ג' כתוצאה ישירה או עקיפה מן השימוש בתקנות המפורסמות באתר זה קובץ התקנות 6226 , יי באדר א' התשס"ג , 12.2.2003